ఎదురుగాలి

శంఖవరం సరోజా సింధూరి

సంధ్య వచ్చింది. చల్లగాలి వచ్చింది పక్షులు గూళ్ళు చేరాయి. ఆలమందలు ఇళ్లకు మళ్లాయి.

కానీ. . మధుసూదన్ మాత్రం యింకా రాలేదు.

సంధ్య దీపం వెలిగించి గూటిలో పెట్టింది చంద్రావతి. వీధి గుమ్మం వరకు వచ్చి తొంగి చూసింది. ఆమె చూపు ఆనినంత మేరా మధుసూదన్ జాడలేదు.

"అమ్మాయ్ అమరా! పొద్దుపొడుపుతో వెళ్లినవాడు పొద్దువాలిపోతున్నా అంతు లేడేమిటే ?"

చంద్రావతి గొంతులో భయముంది ముఖంలో ఆదుర్దా వుంది

"వస్తార్లే అత్తయ్యా మీరు మరీ కంగారు పడిపోతుంటారు" పెరట్లోంచి వినవచ్చింది అమరేశ్వరి స్వరం.

"కంగారు కాక మరేమిటే ? పిల్లవాడి జాడే లేకుంటేనూ! అయినా నేను చెబుతూనే వున్నాను. . అబ్బాయికి అలమేలు ఎదురొచ్చిందే ...వాడ్ని వెళ్లనివ్వకే అని. వింటేనా ఒక్కరైనా? ఆ శనిగ్రహం ఎదురొచ్చిందంటే ఖచ్చితంగా ఏదో ఒక కీడు జరిగి తీరుతుంది." చంద్రావతి కంఠం ఖంగుమంటోంది.

రెండేళ్ల పాపకు స్నానం చేయించి వళ్లు తుడుస్తున్న అమరేశ్వరి ఉలిక్కిపడింది. "అలాగ అరుస్తారేమిటి ? అలమేలు ఇల్లు ప్రక్కనే అని మర్చిపోతే ఎలాగ ? విన్నా వినగలదు."

"వినని, వింటే నాకేం భయమా ? తలగొట్టి మొలవేస్తుందా ఈ వీధంతా తెలుసు దాని శకునం మంచిది కాదని." చంద్రావతి స్థాయి యింకా పెంచింది

"తలగొట్టి మొలవేస్తుందని కాదండీ. వింటే బాధపడుతుందని అనవసరంగా ఎదుటి మనిషి మనసుని నొప్పించటం తప్పని." అమర పిల్ల ముఖాన పొదుచుక్క పెడుతూ అంది.

"తప్పొప్పులు నువ్వు చెప్పొచ్చేదేమిటి ... గుడ్డువచ్చి పిల్లను వెక్కిరించినట్టు. దానికేం గాని పిల్ల బుగ్గన అగరు చుక్క పెట్టు. నా తల్లి బొమ్మలా వుంటుందని వూరివాళ్ల కళ్లు కుట్టిపోతున్నాయి. అవును కదే చంటీ ?" చంద్రావతి పాప బుగ్గలు పుణికి ముద్దాడింది.

"ఈ పెద్దవాళ్ల చాదస్తాలతో ప్రాణం పోతోంది బాబూ." అమర సణుగుడు చంద్రావతి చెవిన పడనే పడింది.

"ఆహా... మీ కుర్రకారు తిరుగుబాటుతో మా ప్రాణాలు పోవట్లేదూ! అబ్బాయి రాలేదని పొద్దుట్నుంచీ అల్లాడుతున్నాను. ఎవరికైనా చీమకుట్టినట్టు వుందా ?"

చంద్రావతి మాటలకు మనసు చివుక్కుమంది అమరకు. 'ఆ దిగులుతో మధ్యాహ్నం నుంచి పరిగ్గా భోజనం కూడా చెయ్యనిది తను. ఆవిడ మాత్రం సుష్టుగా భోంచేసి మళ్లీ మూడు గంటలకు పావుకిలో ఉప్మా, కంచులోటా కాఫీ ఖాళీచేసి అత్తమీద కోపం దుత్తమీదన్నట్టు అలమేలునీ, తననూ తిడుతూ కూర్చుంది. ఇదెక్కడి న్యాయం ?'

అమరకు వళ్లు మండిపోయింది. అత్తవంక రుసరుసలాడుతూ చూసి ఏదో అనబోయేలోగా గుమ్మంలో అలికిడయింది. ఆత్రుతగా తలెత్తి చూసింది. మధుసూదన్ కాలికి చిన్న బేండేజ్‌తో కుంటుతూ వచ్చి నీరసంగా మంచం మీద వాలిపోయాడు

అతడ్నిచూస్తూనే చంద్రావతి గుండె గుభిల్లుమంది. "ఇదేమిట్రా నాయనా ? ఈ కట్టేమిటి... ఈ అవతారమేమిటి ?" లబలబలాడుతూ అడిగింది

అతను చెప్పబోయేది వింటానికి అమర ఆత్రంగా చూస్తోంది. ఆమె కళ్లలో అప్పుడే నీటిపొర అలుముకుంటోంది

"అమరా! కాస్త మంచినీళ్లివ్వు" అతను అలసటగా నుదురు రాచుకున్నాడు. అమర ఒక్క అంగలో వెళ్లి చెంబునిండా నీళ్లు తెచ్చింది. అతను నీళ్లు గటగట తాగేసి రెండు నిముషాలాగి తల్లిదెశ తిరిగి అన్నాడు. "చిన్న యాక్సిడెంట్ అయిందే. రిక్షాచక్రం కాలిమీదుగా వెళ్లింది."

"అయ్యో ... అయ్యో ... వాడి నోట్లో మట్టిపడ. ఎంతపని చేశాడు...దుర్మార్గుడు!" చంద్రావతి కొడుకు కాలు పట్టి చూస్తూ రిక్షావాడ్ని తిట్టసాగింది.

"మీరంత నిర్లక్ష్యంగా రోడ్డుమీద ఎందుకు నడుస్తారు ? జాగ్రత్తగా వెళ్లకూడదూ!" అమర కాస్త చిరాగ్గా అన్నది.

"జాగ్రత్తగానే వెళుతున్నా. రిక్షావెధవ తాగినట్టున్నాడు. ముందూవెనకా చూడకుండా పోతున్నాడు."

"వెధవ సినిమా కోసమని మీరా పట్నం వెళతారు. వచ్చేవరకు ప్రాణం కడబట్టి పోతుంటుంది. ఏముంటాయి ఆ సినిమాల్లో ... మన పొలాలకన్నా అందమైన సీన్లుంటాయా ? అవునూ... యింతకీ డాక్టరేమన్నారు ?" అమర బాండేజి వత్తిచూస్తూ అన్నది.

"చాల చిన్న దెబ్బ అమరా. డాక్టర్ ఇంజెక్షనిచ్చి బేండేజ్ చేశారు. ఏంపర్లేదిక. స్నానానికి నీళ్లుపెట్టు." లేచి తుండు భుజంమీద వేసుకుని పెరటి వైపు వెళ్లారు.

"ఏమే అమరా! ఇప్పటికైనా తెలిసిందా! అలమేలు ముఖం ఎలాటిదో. దానంత అపశకునపు ముండ ఇంకోటి లేదు" చంద్రావతి అమరను సవాలుగా చూసింది.

అమర అత్తవంక నిరసనగా చూసి భర్త వెనకాలే నడిచింది. బావిలో చేద వేస్తుంటే గోడమీదుగా పలకరించింది అలమేలు. "ఏవమ్మోయ్ అమరేశ్వరీ! మీ ఆయనేంటో కాలికి కట్టుతో వచ్చాడు. ఏమిటి విషయం ?"

"కాలిమీదుగా రిక్షా పోయిందిటండీ."

"అయ్యోరామా! ఎంతపని జరిగింది." అలమేలు కళ్లలో స్పష్టంగా కన్పించింది ఏదో బాధ

ఆ కళ్లలోకి చూస్తున్న అమరకు గుండె కలుక్కుమంది. "పిచ్చిదానా! ఎందుకలాగ బాధపడతావ్ ? ఇది జరిగింది నువ్వెదురు రావడం వల్లనే అని మా అత్తగారి ఉవాచ. ఈ నీలాపనింద వింటే నీ గుండె భగ్గుమనదూ ?" మౌనంగా అనుకుని నిశ్శబ్దంగా నిట్టూర్చింది అమరేశ్వరి.

*　　*　　*

వెండిగిన్నెలో పాలబువ్వ కలిపి చంటిపాపకు తినిపిస్తోంది అమర. చంద్రావతి చాపమీద కూర్చుని వత్తులు చేసుకుంటోంది

"ఏం చేస్తున్నావు చంద్రావతమ్మా" అలమేలు వచ్చింది.

"ఎవరూ! అలమేలా ? రామ్మా రా కూర్చో." ఆప్యాయంగా నవ్వింది చంద్రావతి.

"అబ్బ! ఎండలు మండిపోతున్నాయి" అలమేలు పవిటతో విసురుకుంటూ అంది.

"అమరా! అలమేలుగారికి విసరకర్ర యివ్వు." కోడలికి పురమాయించి అలమేలుతో లోకాభిరామాయణంలో పడింది.

అమరేశ్వరి గడపమీద కూర్చొని చంటి తల్లికి గోరుముద్దలు పెడుతోంది. పాప వద్దని మారాం చేస్తోంది.

"చూడు... నువ్వు బువ్వ తినకుంటే ఆమె పట్టుకెళుతుంది నిన్ను." అంది అమర అలమేలు వంక వేలుపెట్టి చూపుతూ.

"అవున్రోయ్ చంటిగాడా ... నిన్ను పట్టుకెళతా...ఊఁ...బుద్ధిగా బువ్వతిను." అలమేలు కళ్లతో బెదిరిస్తూ అంది.

చంటిపాప భయపడుతూ అలమేలు వంక బిక్కుబిక్కున చూస్తూ అన్నం తినేసింది. ఆ పిల్ల తినేవరకు అలమేలు బెదిరిస్తూనే వుంది.

అమర నవ్వుకుంటూ ఖాళీ అయిన గిన్నెను పాపను తీసుకుని పెరట్లోకి వెళ్లింది.

మరికాసేపు కబుర్లాడి అలమేలు వెళ్లిపోయింది. మంచం మీద నడుమువాల్చిన అమర దగ్గరకు రివ్వున వచ్చింది చంద్రావతి.

"ఏ కనదు బుద్ధుండదటే అమరా ?" చంద్రావతి అభియోగానికి అమర అదిరిపడింది.

"ఏదీ... చంటదెక్కడ ? కాసిన్ని మిరపకాయలూ, ఉప్పూ పట్రా. చూర్లో చిక్కు వెంట్రుకలున్నాయేమో చూడు." చంద్రావతి హడావుడిగా అంటోంది.

అమరకు చప్పున అర్థమైంది అత్తగారి కోపానికారణం.

"మీది మరీ చాదస్తం. చంటి నిద్ర పోతోంది. పడుకోనివ్వండి." అంది అసహనంగా.

"పోరుమయ్యావే. ఆ పిల్లకు అన్నం పెడుతున్నంతసేపూ ఆ అలమేలుకు మిడిగుడ్లు పడిపోయాయనుకో. పసిపిల్లకు ఎంత దిష్టి తగిలిందో. దానెదురుగా పెట్టినందుకు నిన్ననుకోవాలి."

అమర మారు మాటాడకుండా లేచి చంటి పాపను నిద్రలేపి ఒళ్లో వేసుకుంది. మధ్యలో నిద్ర చెడినందుకు నిరసనగా చంటితల్లి ఆరున్నొక్కరాగం ఆలపించింది. చంద్రావతి ఎడంచేతి గుప్పిటలో మిరపకాయలూ, ఉప్పూ, వెంట్రుకలూ బిగించి పట్టుకుని "ఇరుగుదృష్టి ...పొరుగుదృష్టి ... ఇంట్లోదృష్టి ...వీధిలో దృష్టి ... అష్టదివర్ణం దృష్టి... థూ .." అంటూ పాపచుట్టూ చేయి తిప్పుతుంటే అమరకు నవ్వాగలేదు.

తరువాత పాపను బుజ్జగిస్తుంటే అమరకు అలమేలే గుర్తుకొచ్చింది. 'ఎంత నిక్కమ్ముల్లైనా చంటిబిడ్డల అన్నానికి ఆశపడతారా ? చంటి బుర్రతినాలనేకదూ ఆమె బూచాడులా నటించి , ఓ చంటిపాపగా మారి ఆడించింది. ఛీ . . తన అత్తగారి మనసెంత సంకుచితమైంది !" అమర ఏవగింపుగా చూసింది అత్తగారి వైపు.

అది గమనించిన చంద్రావతి వేదాంతిలా నవ్వి అన్నది "నీకు తెలీదే అమరా. మీకుర్రకారుకి మా పెద్దవాళ్ళ మాటలన్నీ చాదస్తాలుగానే కనిపిస్తాయి. మా పద్ధతులన్నీ పిచ్చివనే అనిపిస్తాయి. ఈ నమ్మకాలు ఈనాటివి కావు. జీవితానుభవాల్ని కాచి వడబోసిన మన పూర్వీకులు ఇవన్నీ పెట్టారు. మనం అంత తేలిగ్గా వాటిని తీసివెయ్యకూడదు. ఇంతెందుకు ... మంచి చీర కట్టుకుని మల్లెపూలు పెట్టుకుని అలమేలు ఇంటికి వెళ్లిరా. సాయంత్రానికే నీకు తలనొప్పి

రాకుంటే నన్నడుగు. అలమేలనే కాదు ...చాలా మంది కళ్ళు మంచివి కావు."

"అలమేలు యింటికెళితే తలనొప్పి వస్తుందోలేదోగాని ... మీ మాటలు వింటుంటే మాత్రం యిప్పుడే తలనొప్పి వస్తోంది నాకు." పెడసరంగా అని మంచం మీద బోర్లా పడుకుంది.

"అనుభవమైతేగాని అర్థంకాదు నీలాంటి వాళ్లకు" చంద్రావతి సణుక్కుంటూ భగవద్గీత పుచ్చుకుని అక్కడ్నుంచి వెళ్లిపోయింది.

ఆ రాత్రి చంటిది ససేమిరా అన్నం ముట్టలేదు. ఆఖరికి మధుసూదన్ కూడా పాపను బుజ్జగించి, బెదిరించి చూశాడు. లాభం లేకపోయింది.

"చూశావుటే అమరా ? ఇప్పటికైనా అర్థమైందా దిష్టి ప్రభావం" చంద్రావతి విజయగర్వంతో చూసింది.

అమరకు కూడా ఒక్కక్షణం అవునేమో అన్పించింది. మళ్లీ వెంటనే "ఛీ... తనేమిటి ఇలాగ అయిపోతోంది !" అనుకుంది.

"దిష్టేమిటే నీ ముఖం. దానికి ఒంట్లో బాగున్నట్టులేదు." మధుసూదన్ పాప ఒళ్లు పట్టుకు చూశాడు.

"వెచ్చగా వుందా ?" ఆదుర్దాగా అడిగింది అమర.

"వ్చ...లేదు. మరి ఎందుకు తిన్లేదబ్బా!"

"ఏమోనండీ . పాలు కూడా తాగలేదు." అమర దిగాలుగా అంది.

"ఇక నోళ్లు మూసుకుని కాస్త ఉప్పూ... మిరపకాయా..." చంద్రావతి మాట ముగించే లోపలే అమర అందుకుంది "ఇదిగోండత్తయ్యా! రోగానికి మందు వెయ్యాలిగాని ఇలాగ మిరప కాయలూ,ఉప్పూ ఒలకబోసుకుంటూకూర్చుంటే లాభంలేదు. ఈరోజు దానికి ఆకల్లేదు...తిన్లేదు అంతే. ఆ అలమేలు ఏం పాపం చేసుకుందోగాని మీ నోట్లో నువ్వుగింజలా నానిపోతోంది. ఛ...ఛ...తోటిమనిషిని పట్టుకుని మరీ అంతలా అవమానం చెయ్యకూడదు. ఏముందీ ఆ అలమేలు ముఖంలో ... మీకూ నాకూ వున్నట్టే ...రెండు కళ్ళూ, ఒక ముక్కూ, నోరు వుంది. అంతే...మరింకేం విపరీతం లేదు."

అమరకు ఆవేశం కట్టలు తెంచుకుంది.

చంద్రావతి ముఖం చిన్నబోయింది.

"అమరా ! ఊరుకో. పెద్దవాళ్ల మాటలు మరీ అంతలా తీసెయ్యకూడదు. ఎవరిచూపు ఎలాంటిదో ఎవరుచెప్పగలరు ? " మధుసూదన్ తల్లికి సపోర్టు యిచ్చాడు.

"మగవారై వుండి మీరు కూడా అలా గంటారేమిటండీ ? ఆడవాళ్ల కబుర్లూ ... అమ్మలక్కల విసుర్లూ సమర్థిస్తున్నారా ?" అమర చిత్రంగా చూసిందతన్ని.

"బాబోయ్... నాకెందుకొచ్చిన గొడవలు ! ముందు నాకు భోజనం వడ్డించు. నా మానాన నేను తినిపోతాను." మధుసూదన్ భయపడు తున్నట్టూ చేతులు జోడించాడు.

*　　　*　　　*

" చంటి బొత్తిగా చిక్కిపోతోందండీ " నిదురపోతున్న పాప వంక జాలిగా చూస్తూ అంది అమరేశ్వరి.

"అవును అమరా. నేనూ గమనించాను" మధుసూదన్ పాప వళ్లు నిమిరాడు.

ముద్దుగా బొద్దుగా రబ్బరు బొమ్మ లాగుండే పాప సన్నగా అయిపోయింది. సిమ్లా యాపిల్స్‌లా నిగనిగలాడే బుగ్గలు తమలపాకుల్లా అయిపోయాయి. పాలుగారే చెక్కిళ్లు పాలిపోయాయి. కళ్లలో కళ తగ్గిపోయింది.

"డాక్టర్ దగ్గరకు తీసికెళ్దామండీ. అలమేలుగారు కూడా అదే అన్నారు.

"అసలు చేసిన నిర్వాకమంతా ఆ ముండదే. దాని దిష్టికొట్టే నా తల్లి యిలాగైపోయింది." చంద్రావతి అందుకుంది.

అమర చురుక్కున ఆమె వంక చూసింది "కాని అదే నిజమనుకున్నా మీరు రోజూ గుప్పెడు మిరపకాయలు దిష్టిపాలు చేస్తున్నారు కదా ! ఆ దిష్టేమిటో తొలగిపోకూడదూ ? "

"ఎలాపోతుందే ? దాని కళ్ళు అలాటిలాటివి కావు. దాని కళ్లలో కొరివిమంటలున్నాయి. అమ్మో ఇది సామాన్యమైన దిష్టి కాదు."

"ఇకచాల్లే వూరుకోండి. వింటే నవ్వుతా రెవరైనా." అమర ఆ మాటలని భర్త వంక తిరిగి అంది "చూడండి . రేపు ఉదయం పాపను పట్నం తీసికెళదాం. ఉపేక్షిస్తుందే కుదిరేట్టు లేదు, నాకేమిటో భయంగా వుంది. ఆ రామరాజుగారి మనుమరాలు కూడా ఈ మధ్య ఇలాగే తిండీ తిప్పలు మానేసి చిక్కిపోతున్నదట డాక్టర్‌కిచూపిస్తే "తెల్లకామెర్లు" అనిచెప్పారట. పిల్ల సకాలంలో కనుక్కోక అవి ముదిరిపోయి ఆ పిల్ల చచ్చిపోయింది – అలమేలుగారు చెప్పారీ విషయం."

"ఆ అలమేలు నోరుపడ. అవేం మాయదారి మాటలు !" చంద్రావతి దురుసుగా అన్నది.

"ముందు జాగ్రత్తకోసం ఆవిడ సలహా యిస్తే అవెలా మాయదారి మాటలవుతాయి ? చూడండీ... ఈ గొడవంతా ఎందుకు ? రేపు చంటిని పట్నం తీసుకువెళుతున్నాం. అవునా?'. మధుసూదన్ వంకే చూస్తూ అంది.

"అలాగే... అలాగే. నేనలా పొలం వరకు వెళ్ళొస్తాను. గింజ రాల్పిస్తున్నాంగదా. కాస్త ఏమారినా కూలీలు గింజ మాయం చేస్తారు." మధుసూదన్ లేచి వెళ్లడానికి ఉద్యుక్తుడయ్యాడు.

*　　　*　　　*

ఉదయాన్నే చంటిని తీసుకుని బయలు దేరుతుంటే చంద్రావతి తనుకూడా వస్తానంది. వద్దంటే మనసు కష్టపెట్టుకుంటుందని ఇంటికి తాళం పెట్టి అందరూ బయలుదేరారు

అమర చంటిని చంకవేసుకుని గుమ్మం దిగిందో లేదో అలమేలు నవ్వుతూ ఎదురొచ్చింది. తనుకూడా ఎక్కడికో బయలుదేరినట్టుంది.

చంద్రావతి గుండె గతుక్కుంది. ముఖం ముటముటలాడింది. "ఎక్కడికండీ ?" అమర నవ్వుతూ అడిగింది.

కాసేపు అలమేలు ఎందుకోగాని సమాధానం చెప్పలేదు. తరువాత మెల్లని స్వరాన అంది "పట్నానికే నేనూ వస్తూంట. పదండి. నేను వెనక వస్తాను" ఎందుకో మళ్ళీ యింటికి పెట్టిన తాళంతీసి ఇంట్లోకెళ్లింది అలమేలు. ఆమె ముఖం మ్లానమై వుండటం అమర చూపు దాటిపోలేదు.

అమర దీర్ఘంగా నిశ్వసించి వాకిట్లోనిలిచిన ఒంటెద్దు బండిలోకి ఎక్కింది. తరువాత మధుసూదన్, చంద్రావతి ఎక్కారు. మువ్వలు గలగలలాడించుకుంటూ కదిలింది బండి.

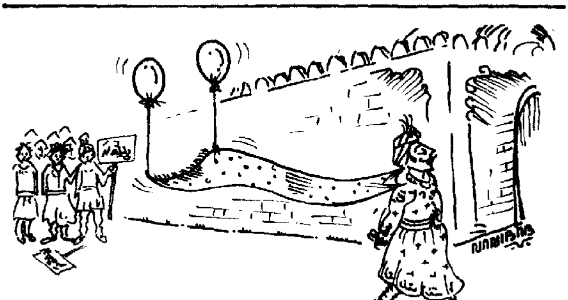

ఎదురుగాలి

"ఈ శని ఎదురొచ్చిందేమిటే...శుభమాని డాక్టరుగారి దగ్గరకెళుతుంటే. ఏం చెప్పి కొంపలు ముంచుతాడో ఏమో ఆ డాక్టరు." చంద్రావతి చంటిని తన ఒళ్ళో వేసుకుంటూ అంది.

చంటి కెవ్వుమని మొరాయించి మళ్ళీ తల్లి ఒళ్ళోకి మారింది. "మీ అనుమానాలతో నన్ను భయపెట్టకండత్తయ్యా" అంది అమర ముఖం అసహనంగా పెట్టి.

సుమారుముప్పావుగంటతరువాత హాస్పిటల్ చేరుకున్నారు. పేషెంట్స్ ఎక్కువేం లేరు. నలుగురైదుగురు మాత్రం వరండాలో బెంచీ మీద కూర్చుని వున్నారు. అట్టే ఆలస్యంలేకుండా మధుసూదన్‌కి పిలుపొచ్చింది. అమర చంటిని తీసుకుని మధుసూదన్ వెనకే కన్సల్టింగ్ రూమ్‌లోకి నడిచింది.

"ఏమిటమ్మా కంప్లెయింట్ ?" డాక్టర్ అడిగాడు.

"పాపకి నెల్లాళ్ళనుంచి ఆకలి బొత్తిగా పోయిందండీ !"

"ఊఁ... పాప పేరు ?" పేపర్‌మీద పెన్నుంచుతూ అడిగాడు.

"ఇంకా పెట్టలేదు. చంటి అంటాం మేమంతా." మధుసూదన్ చెప్పాడు.

డాక్టర్ ఆ పేరే వ్రాసుకున్నాడు. పాప పొట్టనొక్కి చూశాడు. నాలుక తెరవమన్నాడు కళ్ళు పరీక్షిస్తూ డాక్టర్ అనుమానంగా ఆగి పోయాడు.

"పాపకు జాండిస్ అని అనుమానంగా వుంది. బ్లడ్ టెస్ట్... యూరిన్ టెస్ట్ చెయ్యాలి. తెల్లకామెర్లు కావటాన మీరు గమనించలేక పోయుంటారు. అయినా ఆకలి మందగించినప్పుడే నా దగ్గరకు రావల్సింది." డాక్టర్‌గారి మాటలు వింటున్న అమరకు తల తిరిగిపోయింది. "జాండిస్... కామెర్లు..." ఆమె గుండె కొట్టుకుంది. వెంటనే రామరాజు గారి పాప కళ్ళముందు మెదిలి వణికిపోయిందామె మనసు.

మధుసూదన్ పాపను బయటకు తీసుకెళ్ళి యూరిన్ తెచ్చిచ్చాడు. నర్సు పాప చేతిమీద పిన్ గుచ్చి రక్తంతీసుకుంది. చంటి కెవ్వుమంటుంటే అమర హృదయం విలవిల్లాడింది.

"సాయంత్రం... ఏ విషయం చెబుతాను" డాక్టరు అన్నాడు.

"మాది ప్రక్క పల్లె డాక్టర్ ఇప్పుడువెళ్ళి మళ్ళీ రావాలంటే కష్టం. ఓ గంట బయట కూర్చుంటాం. మీ రిపోర్ట్స్ యివ్వలేరా ?" అడిగాడు మధుసూదన్.

డాక్టర్ ఒక్క క్షణం ఆలోచించాడు. "ఆల్‌రైట్... వరండాలో కూర్చోండి." ఆయన లేచి ప్రక్కరూమ్‌లోకి వెళ్ళాడు.

"ఏమన్నారే డాక్టర్ ?" కన్సల్టింగ్ రూమ్‌లోంచి బయటికి వస్తున్న కోడలని ఆదుర్దాగా అడిగింది చంద్రావతి.

"దిష్టి తగిలిందన్నారు. ప్రిస్క్రిప్షన్‌కూడా వ్రాశారు. ఓ వీశెడు మిరపకాయలూ... పావుకిలో ఉప్పూ."

అమర మాటలకు అంత బాధలోనూ పక్కున నవ్వొచ్చింది మధుసూదన్‌కి. చంద్రావతి అయోమయంగా చూసింది ఇద్దరివైపు.

"అవున్లెండి నా బిడ్డకు బాగా లేకుంటే మీకు నవ్వొస్తోంది." అమర చంటితల్లి మధుసూదన్‌కి కూడా కూతురేనని మర్చిపోయిందా క్షణం.

ఆమె కళ్ళలో కన్నీరు చివ్వున వూరింది, చంటిపాపను గట్టిగా హృదయానికి హత్తుకుంది

"ఒక్కరూ చెప్పరేమర్రా ?" చంద్రావతి ఆరాటంగా చూసింది.

"పాపకు కామెర్లంటున్నారమ్మా." మధుసూదన్ బాధగా తల విదిల్చాడు.

"అయ్యో .. నిజమేనటే ?" చంద్రావతి చంటిని చేతుల్లోకి లాక్కుంది.

"నిజమే" నీరసంగా వుంది అమర స్వరం.

చంద్రావతి కాసేపేదో ఆలోచనలో మునిగి పోయి చటుక్కున తలెత్తి మధువంక చూస్తూ అంది "అబ్బాయ్ మధూ... కామెర్లకి ఈ ఇంగ్లీషు మందులూ అవీ వాడకూడదురా. దీనికి వేరే వైద్యముంది. పసరుపోసి దండవేయించాలి. మనవూళ్ళో రాంబాయమ్మ కామెర్లకి మందిస్తుందే."

అమరకు అరికాలిమంట నెత్తికెక్కింది చంద్రావతిని చూస్తుంటే. 'అత్తయ్యా! అసలు మీవల్లనే పాపకు జబ్బొచ్చింది. దానికి ఆకలి తగ్గిన మొదట్లోనే డాక్టర్‌కి చూపించి వుంటే ఇంతవరకూ రాకపోను. దిష్టితగిలిందంటూ చాదస్తంగా మాటాడి అనవసర కాలయాపన చెయ్యటంతో దాని వ్యాధి ముదిరిపోయింది. పైగా ఇప్పుడేమో మందులన్నా వాడనీకుండా దండలూ హారాలూ అంటూ మొదలెట్టారు. రాంబాయమ్మలూ, చేదబాయమ్మలూ ఏంచెయ్యగలరు? మీరు అట్టే మాటాడక మెదలకుండా కూర్చోండి మా పాట్లేవో మేం పడతాం" అమర వళ్ళు మరిచిపోయింది.

"చిన్నా పెద్దా లేకుండా ఏమిటా దూకుడు ?" చంద్రావతి అహం దెబ్బతిన్నది.

"మిరవటంలేదూ... వూర్లోవాళ్ళందర్నీ ఎంతమాటంటే అంతమాటా. అసలు నన్నడిగితే ఆ అలమేలు ఉసురే తగిలింది మన కొంపకు. అస్తమానం ఆవిడను ఆడిపోసుకోబట్టే యిలా గయ్యింది."

చంద్రావతి ముఖం మలినమైంది. ఇద్దరి వాదనలూ వినలేకపోతున్నాడు మధుసూదన్.

"ఇది ఇల్లుకాదు... హాస్పిటల్. గుర్తుందా ఇద్దరిలో ఒక్కరికైనా ?" కోపంగా అన్నాడు.

అమర మౌనంగా తల దించుకుంది. గంట ఓ యుగంలా గడిచింది. డాక్టర్ రమ్మన్నాడు.

"పాపకు ఖచ్చితంగా జాండీసే. ఏమంతగా ముదరలేదు. సరైన సమయానికే వచ్చారు." డాక్టర్ ప్రిస్క్రిప్షన్ వ్రాస్తూ అన్నాడు.

అమర గుండెలు తేలికపడ్డాయి.

"చూడండి... ఈ మందులన్నీ శ్రద్ధగా వాడండి. పాపను రెండు రోజులకోసారి నాకు చూపిస్తుండండి."

"అలాగే డాక్టర్" మధుసూదన్ తలాడించాడు అతనికిప్పుడు మనసు కుదుటపడింది.

డాక్టర్ దగ్గరనుంచి వెళ్ళి బజార్లో మందులు కొనుక్కుని ఇంటికి బయలుదేరారు దార్లో చంద్రావతి ఏం మాటాడలేదు. ఆమె ముఖం చిన్నబోయే వుంది. అమర అత్తగారి వాలకం గ్రహించక పోలేదు. 'ప్చ్... పాపం ఏదో పెద్దది. తనేమైనా అతిగా మాటాడిందేమో !' మౌనంగా నిట్టూర్చింది.'

మళ్ళీ అంతలోనే అలమేలు ముఖం గుర్తుకొచ్చి అత్తగారిమీద జాలి ఎగిరిపోయింది. 'అలమేలు స్వతహాగా చాలా కలివిడి మనిషి. అందర్నీ నోరారా పలకరిస్తుంది. అలాంటి మనిషిని పట్టుకుని ఎంత ఎద్దేవాగా మాటాడుతుంది అత్తయ్య !'

ఆలోచనల్లోనే ఇల్లొచ్చేసింది. చంటితల్లి భుజంమీదే నిదురపోయింది. మెల్లగా పాపను ఊయల్లో పడుకోబెట్టింది అమర. చంద్రావతి అలసటగా మంచంమీద కూర్చుంది. మధుసూదన్ బయటనుంచే పొలంవేపు వెళ్ళాడు.

"అత్తయ్యా! కాళ్ళుకడుక్కుందాం రండి" అమర అత్తగారిని పలకరిస్తూ పెరట్లోకి నడిచింది.

బావిమీద చేదవేస్తుంటే ప్రక్కపెరట్లోంచి అలమేలు గొంతు మరో గొంతు పెద్దగా వినిపించాయి.

"ఏవమ్మా అలమేలూ ! ఉదయం పట్నానికి బయలు దేరినట్టున్నావు... వెళ్ళలేదేమిటి ?"

"అయ్యో నారాతా ! వెళదామనే ఇంటికి తాళం కూడా పెట్టానొదినా. అలా గుమ్మం దాటానో లేదో శనిగ్రహంలా ఎదురొచ్చింది అమరేశ్వరి. దాని ముఖం మండ... ఏ నక్షత్రంలో పుట్టిందోగాని... అది ఎదురొచ్చిందంటే ఎలాటి పనయినా ఖాళీ అంతేనా ! ఏదో కీడు జరిగితీరుతుంది. నీకు తెలియకేం వదినా ! మొన్నటికి మొన్న ఓసారిలాగే పట్నంవెళుతుంటే ఈ జ్యేష్ఠదేవతే ఎదురొచ్చింది. ఆఁ... కానీ లెమ్మని వెళ్ళినా... బొడ్లోని వందరూపాయలు పోయాయి. కారుకింద పడబోయి క్షణంలో తప్పించుకున్నాను. వెధవ పని ఈరోజు కాకుంటే

కీర్తిశేషులైన

రెంటాల వేంకట సుబ్బారావు గారు

పురుషుల మహత్వమునకు సాధనంబు లనేకములు. త్యాగము విజ్ఞానము వినయము ధైర్యము సాహసము దయ శౌచము వితరణము అహంకారము మహత్వమునకు సాధనంబులు. సత్త్వశీలమువలె రాజసశీలమును మహత్వమునకు సాధనంబగుచున్నది దశావతార చరిత్రములందు రాజసగుణము ప్రముఖము. సర్వేశ్వరునకు నిగ్రహానుగ్రహములు సమాన ధర్మములు శిష్టరక్షణమువలె దుష్టశిక్షణమును పరమ ధర్మము మానవులందు రాజసభావరహితులైన దైవసంపన్నులు దుర్లభులు సకల సద్గుణ సంపన్నతకు సర్వేశ్వరుడే ప్రమాణము. ఒక భావమునైనను సంపూర్ణముగ వికసింపజేయ గలిగిన మానవుడు ధన్యుడు కర్ణుడహంకార ప్రేరితుడైనను దానశీలము శాశ్వతమైన కీర్తిని గణించినది. మానవుల యౌన్నత్యమును పరిశీలించునపుడు వారి జీవితములందలి పరమార్థమును గ్రహించుట భావ్యము. ఇతర విషయాధారమున మూలభావమును మాటు పరచుట యనుచితము ప్రతిభావంతుల జీవితములందొక విధమైన గుణశీల సంఘర్షణము సహజము. ప్రతిభావంతులకు సామాన్యాచార వ్యవహారములు కష్టసుఖములు జీవవికాసమునకు ప్రతిబంధకములుగావు. అన్ని దశలయందును ప్రతిభావంతులు జీవ మాహాత్మ్యమును గనుకొనుచుందురు.

రెంటాల సుబ్బారావు పంతులుగా రాంధ్రపుత్రులందు ప్రతిభావంతులని వారి జీవితచరిత్రమును విమర్శించినవారలకు విదితము గాగలదు. సుబ్బారావుపంతులుగారి ప్రతిభకు వారి ఆత్మగౌరవము ఆత్మవిశ్వాసము మేధాశక్తి చిత్తస్థైర్యము ఔదార్యము గాఢానురాగము ముఖ్యకారణములు ఈ సుగుణములు వారి వ్యక్తిత్వమును స్థాపించుచున్నవి. ధనముపోయినను నాప్తబంధువులు గతించినను చిత్తస్థైర్యమును గలిగి యుండుట కష్టసాధ్యము సుబ్బారావు పంతులుగారు ఆరువేల నియోగులు. గుడివాడ తాలూకాయందలి చెన్నూరు జన్మస్థానము. చెన్నూరు కరణము శేషయ్యగారు జనకులు. ఆరంభ విద్యను మందపాడునందు నివసించుచు గుడివాడ యందభ్యసించిరి మచిలీ బందరునందు ఎఫ్. ఏ. పరీక్షకు చదివి కృతార్థులైరి తల్లి బాల్యమునందే పరలోకమున కేగుటవలనను బందరునందు విద్యాభ్యాసము చేసెడి కాలమునందు మాకర్లవారి సత్రమునందు తండ్రికి రెండు పూటలను అన్నము వండిపెట్టుచు రాత్రులందు తాటాకు పొయ్యి మంట యెదుటను పాఠములను చదివినటులు పంతులుగారు వారి యాప్తులకు చెప్పుచుండిరి. విద్యార్థి వేతనమునుబడసి చెన్నపురి క్రైస్తవ కళాశాలయందు బి.ఏ. పరీక్షను చదివి కృతార్థులైరి చెన్నపురియందలి సింక్లరు పాఠశాలయందును గుంటూరునందలి అమెరికను మిషను పాఠశాలయందును ప్రధానోపాధ్యాయులుగ నుండి విద్యా శిక్షణమునందు మంచి సామర్థ్యమును జూపిరి. ఉపాధ్యాయ వృత్తియందున్నపుడె 1880వ సంవత్సరమునందు సులభ గ్రాహ్య గ్రంథమాలా రచనకు (మేడ్ ఈజీ సీరీస్) బూనుకొనిరి. ఆ కాలమునందు విద్యార్థులకు గ్రంథమాల వరదాయినిగ నుండెను. ఏ పుస్తకమును చదువకున్నను సుబ్బారావుపంతులుగారి గ్రంథమాలను జదివిన వారలకు గెలుపు సాధ్యముగనుండెను. ఆ గ్రంథమాలయందు సాధ్యమైన ప్రశ్నలుత్తర సమేతముగా వ్రాయబడియుండెను. ఈ గ్రంథమాల వలనను నెలకు అయిదారు వందల రూప్యముల లబ్ధి కలుగుచుండెను. కాని గుంటూరు విడిచి చెన్నపురికి వచ్చునపుడు అప్పు చేయవలసిన స్థితి గలిగినదని తెలియుచున్నది. చెన్నపురి యందు పరీక్షను నుపాధ్యాయులుగ నుండి చదివి కృతార్థులై హైకోర్టు వకీలుగ జేరిరి. ఆ కాలమునందు చెన్నపురికి గమనాగమనములకు సులభమైన రైలు మార్గములు లేవు. చెన్నపురి రాకపోకలకు సముద్రము కాలువలు సాధనములుగ నుండెను ఉత్తరాదివారికి చెన్నపురియందాంధ్రుల సాహచర్యము దుర్లభముగనుండెను అయినను పంతులుగారు సాహసించి చెన్నపురి నందు నివాసమును గైకొని ప్రతిభను గడించెను కాని ఉత్తర మండలముల యభిమానము మాత్రము వారి జీవితాంతము వరకును పోలేదు. ★

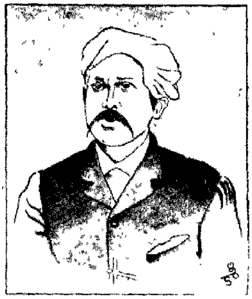

ఆంధ్రపత్రిక
1918 మార్చి 27
సంచిక నుంచి

రేపవుతుంది. ఆ అమ్మతల్లి ముఖం అలాటిదని తెలిసీ వెళ్లాలంటే కాళ్లాడలేదు సుమా!" అలమేలు స్వరం గంటకొట్టినట్టు వినిపిస్తోంది.

"అరవకమ్మోయ్ అలమేలూ . వింటుందేమో!" గుసగుసగా అంది ఆవిడ

"ఆఁ... లేదులే. పస్నం తగలడింది." అలమేలు ఈసడింపుగా అన్నది.

అమరేశ్వరికి కాళ్లు తూలినట్టు అన్పించింది. చెయ్యి వణికింది. చేతిలోని తాడు జారి చాద చటుక్కున బావిలో పడింది

"అయ్యయ్యో! అదేమిటే అమరా. చేద బావిలో వేశావ్" చంద్రావతి కంగారుగా వచ్చింది.

"చెయ్యి జారిందత్తయ్యా." అమర వంగి బావిలోకి చూసింది.

"బావిలోని నీళ్ళు నల్లగా మెరుస్తున్నాయి. ఇప్పటిది కాదీ బావి. తరతరాల నుంచి ఈ మూఢనమ్మకాలలాగే నిశ్చలంగా సుస్థిరంగా వుంది. తనలాంటి వాళ్ల ఆదర్శాలు బావిమీద వేసిన చేదలే. ఎంత తోడిపోసినా ఆ జలం తరగదు. చివరికి ఈ చేదలాగే ఆదర్శాలు కూడా ఎప్పుడో... ఎక్కడో... పుటుక్కున తెగి అగాధంలో ఆనవాలు లేకుండా మునిగిపోక తప్పదేమో!!" అమర కళ్లనుంచి రెండు వెచ్చటి కన్నీటి చుక్కలు చప్పున రాలి బావిలోని నీటిలో కలిసిపోయాయి. ★